

ZJIŠTĚNÍ NOČNÍ OBSAZENOSTI A RESPEKTOVANOSTI ZÓNY PLACENÉHO STÁNÍ V MČ PRAHA 7 - 2009

STRUČNÁ VERZE

1 ÚVOD

Na počátku roku 2008 byla spuštěná zóna placeného stání (ZPS) na celém území Městské části Praha 7. Vyvrcholilo tak mnohaleté úsilí místní radnice o zavedení efektivního způsobu regulace dopravy v klidu v tomto území. V průběhu roku procházela ZPS dílčími úpravami a byla také pravidelně monitorována správce ZPS v souladu se stávající metodikou hlavního města Prahy. Objevovaly se však signály od veřejnosti, že zavedením ZPS se nic nezměnilo a rezidenti nemají kde parkovat.

Aby byl zjištěn aktuální stav nočního odstavování vozidel rezidentů, zadala městská část na konci roku 2008 zpracování studie, která měla zjistit přesné hodnoty odstavených vozidel a míru respektování pravidel ZPS v nočním období. Součástí této studie bylo pak také porovnání dostupné nabídky parkovacích kapacit s aktuálními demografickými údaji.

Se záměrem udržení kontinuity informací o funkčnosti ZPS pak MČ Praha 7 rozhodla o aktualizaci studie i pro závěr roku 2009. Cílem je krom získání přehledu o funkčnosti ZPS v nočním období, také porovnat meziroční změny.

2 ROZSAH ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

Studie hodnotí a analyzuje dopravu v klidu na celém území Městské části Praha 7.

3 AKTUALIZACE PASPORTU PARKOVACÍCH KAPACIT

Aktualizace pasportu parkovacích kapacit je souhrnně uvedena v samostatném díle. Při pasportu parkovacích stání jsme pak vycházeli z aktuálního stavu místní úpravy provozu na místních komunikacích.

Oblast Holešovice										
Oblast	Modrá zóna	Zelená zóna	Oranžová zóna	Zás. Boxy	Spec. Stání	ZTP a ZTP/P	Celkem ZPS	Celkem PS	Zábory	AKT KAP
Holešovice 2009	3 413	612	156	36	24	116	4 181	4 357	59	4 122
Holešovice 2008	3 396	621	158	28	16	107	4 175	4 326		
Diference	17	-9	-2	8	8	9	6	31		
Oblast Letná										
Oblast	Modrá zóna	Zelená zóna	Oranžová zóna	Zás. Boxy	Spec. Stání	ZTP a ZTP/P	Celkem ZPS	Celkem PS	Zábory	AKT KAP
Letná 2009	4 217	351	242	68	93	197	4 810	5 168	114	4 696
Letná 2008	4 245	337	246	55	100	208	4 828	5 191		
Diference	-28	14	-4	13	-7	-11	-18	-23		
ZPS 2009	7 630	963	398	104	117	313	8 991	9 525		
ZPS 2008	7 641	958	404	83	116	315	9 003	9 517		
Diference	-11	5	-6	21	1	-2	-12	8		

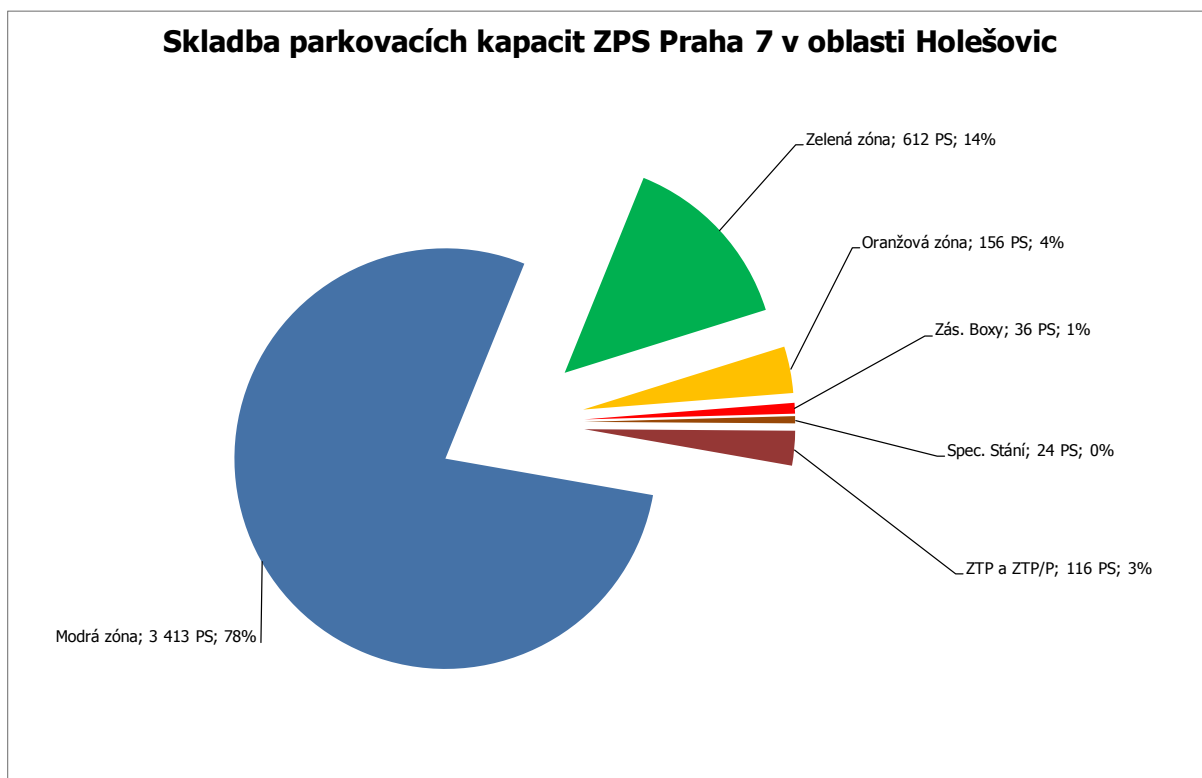
Celkem ZPS – obsahuje pouze modrou, zelenou a oranžovou zónu

Celkem PS – obsahuje navíc i speciální případy, zás, boxy a stání pro invalidy

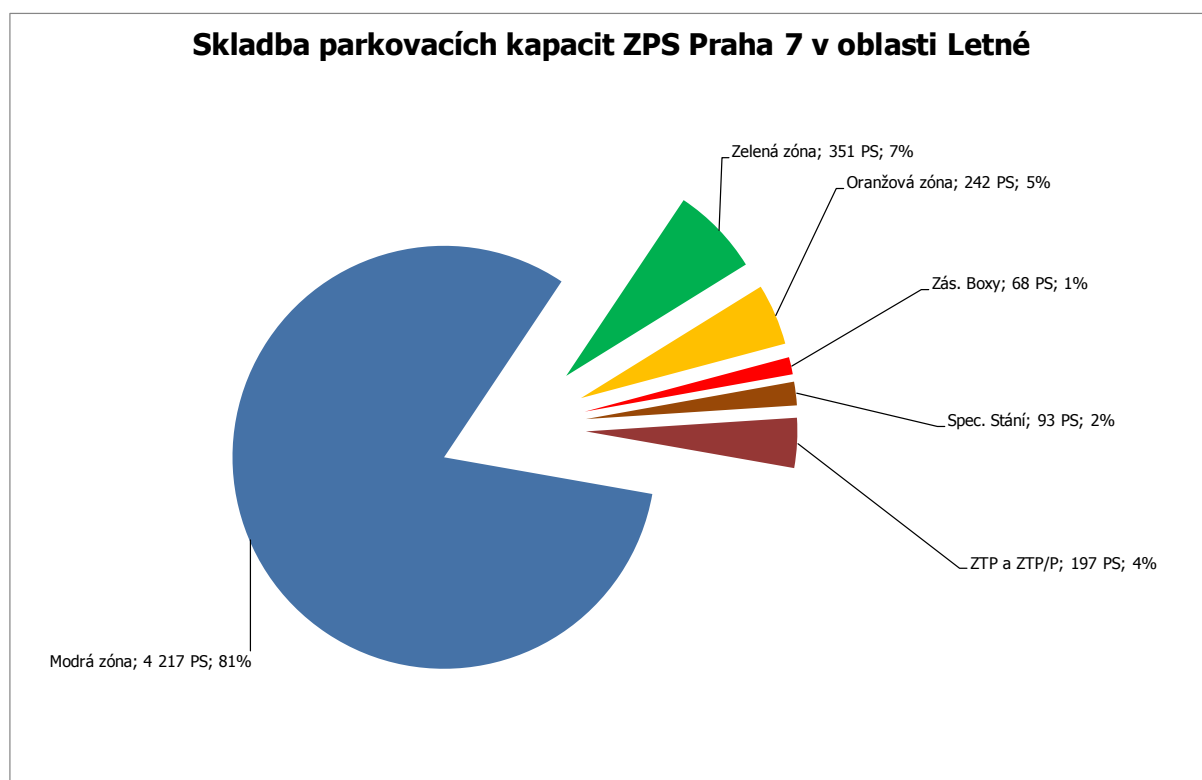
AKT KAP – aktuální kapacita ZPS po odečtení stavebních záborů

Meziroční změna parkovací kapacity ZPS je -12 PS, což v kontextu kapacity ZPS 8 991 PS je zanedbatelný rozdíl. I změny v jednotlivých kategoriích jsou zanedbatelné. Stav pasportu je ke 30/11/2009. Oproti loňskému roku jsme sledovali i množství parkovacích kapacit zabraných různými stavebními zábory.

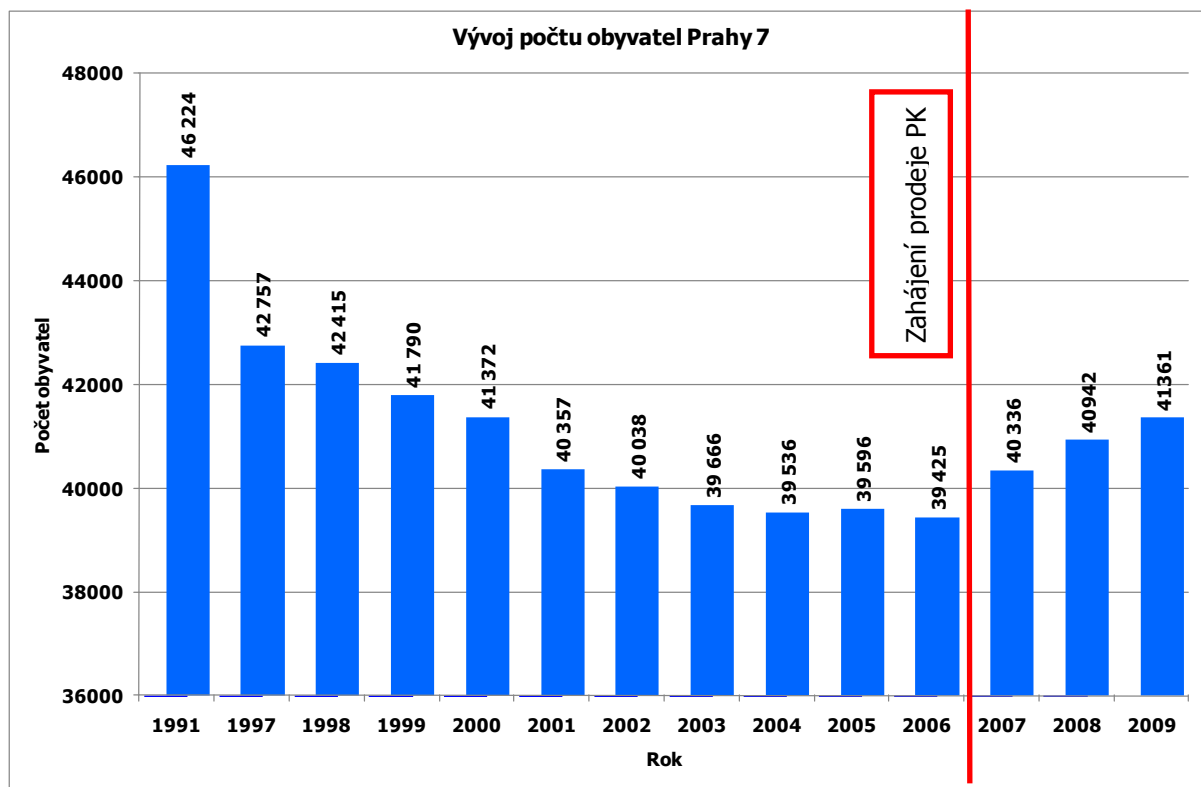
Skladba parkovacích kapacit ZPS Praha 7 v oblasti Holešovic

Skladba parkovacích kapacit ZPS Praha 7 v oblasti Letné

4 DEMOGRAFIE

Díky údajům Českého statistického úřadu lze dokumentovat nárůst počtu obyvatel trvale hlášených k pobytu na území MČ Praha 7 v návaznosti na ZPS. Za poslední 2 roky se zvýšil počet obyvatel Prahy 7 o téměř 2 000. Nárůst 2007/2008 pokračoval i v období 2009/2008. Tento nárůst je nutno vnímat pozitivně zejména z pohledu rozpočtu městské části, který ze závislý na počtu obyvatel.

5 METODIKA DOPRAVNÍCH PRŮZKUMŮ

Stěžejní část naší práce je postavená na fyzických dopravních průzkumech, které jsme prováděli v nočním období (od 24,00 do 04,00 hod.) na místních komunikacích Prahy 7. Při těchto dopravních průzkumech byly do připravených formulářů zapisované údaje o parkujících vozidlech a jejich vztahu k nastaveným pravidlům zóny placeného stání.

Dopravní průzkumy probíhaly v noci z 3. na 4. listopadu a v noci z 4. na 5. listopadu 2009. Z formulářů byly údaje přeneseny do elektronické podoby a zpracované. Výsledné dat jsou pak průměrem ze dvou po sobě jdoucích měření. Dále byl zaznamenáván výskyt vozidel stojících mimo ZPS, případně v tzv. únikových místech. Tyto poznatky jsou vyznačené v příloženém pasportu parkovacích kapacit.

5.1 Vyhodnocení dopravních průzkumů

Dopravní průzkumy hodnotily odstavená vozidla na území MČ Praha 7. Celkem bylo hodnoceno 16 182 silničních motorových vozidel. V oblasti Holešovic bylo monitorováno 5 806 vozidel a v oblasti Letné 10 376 vozidel. Průměrně pak bylo hodnoceno 2 903 vozidel v Holešovicích a 5 188 vozidel na Letné.

5.1.1 Porovnání 2009 / 2008 / 2003 – kompletní kapacity

Poslední komplexní analýza DvK byly provedena v roce 2003. Další analýza nočního stavu pak před rokem. Nejdříve provádíme srovnání celkových hodnot, tj. i vozidla odstavená mimo vyznačené zóny placeného stání a na celkových kapacitách.

Oblast	Počet odstavených vozidel					Obsazenost		
	2009	2008	2003	Rozdíl 2009/2008	Rozdíl 2009/2003	2009	2008	2003
Holešovice	2903	2 898	3 049	6	-146	66,63%	67,00%	70,50%
Letná	5188	5 087	5 923	102	-735	100,39%	98,00%	114,10%
Praha 7	8 091	7 984	8 972	107	-881	84,74%	83,90%	94,30%

Zejména na Letné je zřetelný nárůst počtu odstavených vozidel, kdy je opětovně již překročena disponibilní parkovací kapacita, přičemž ještě vloni měla ZPS jisté kapacitní rezervy. V porovnání s rokem 2003 však je na tom Letná stále dobře.

5.1.2 Aktuální noční obsazenosti ZPS

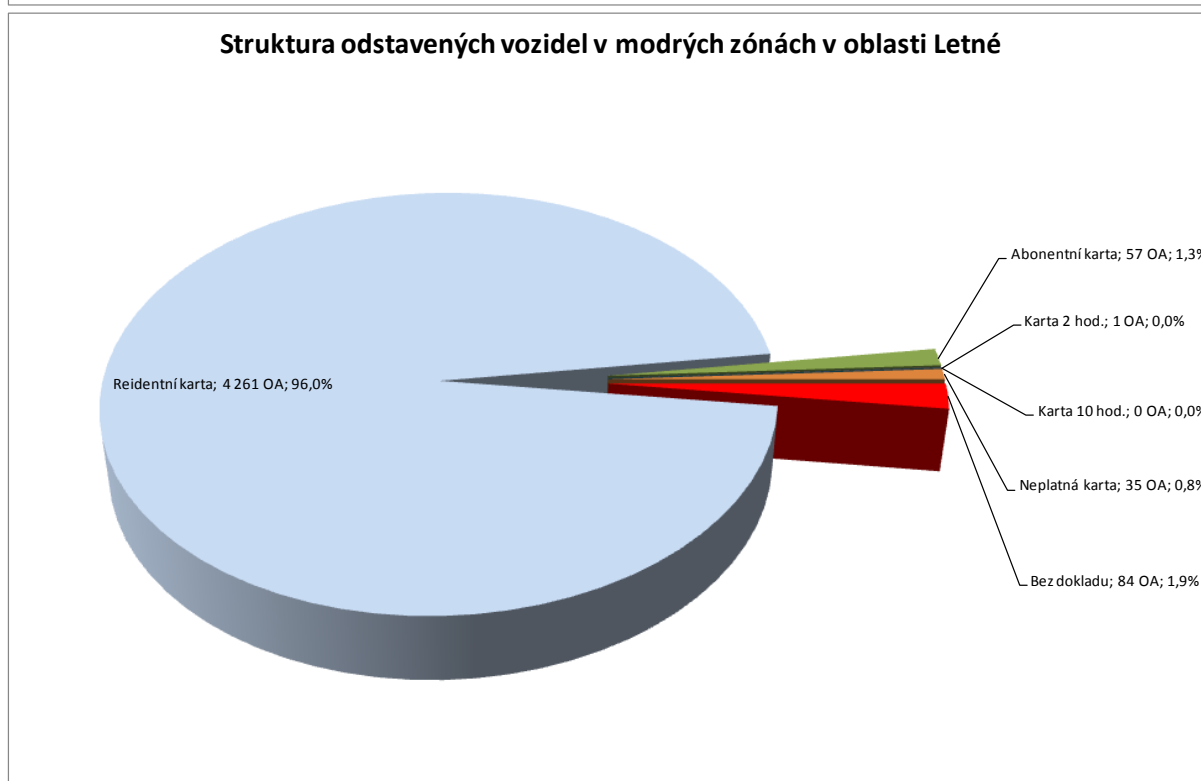
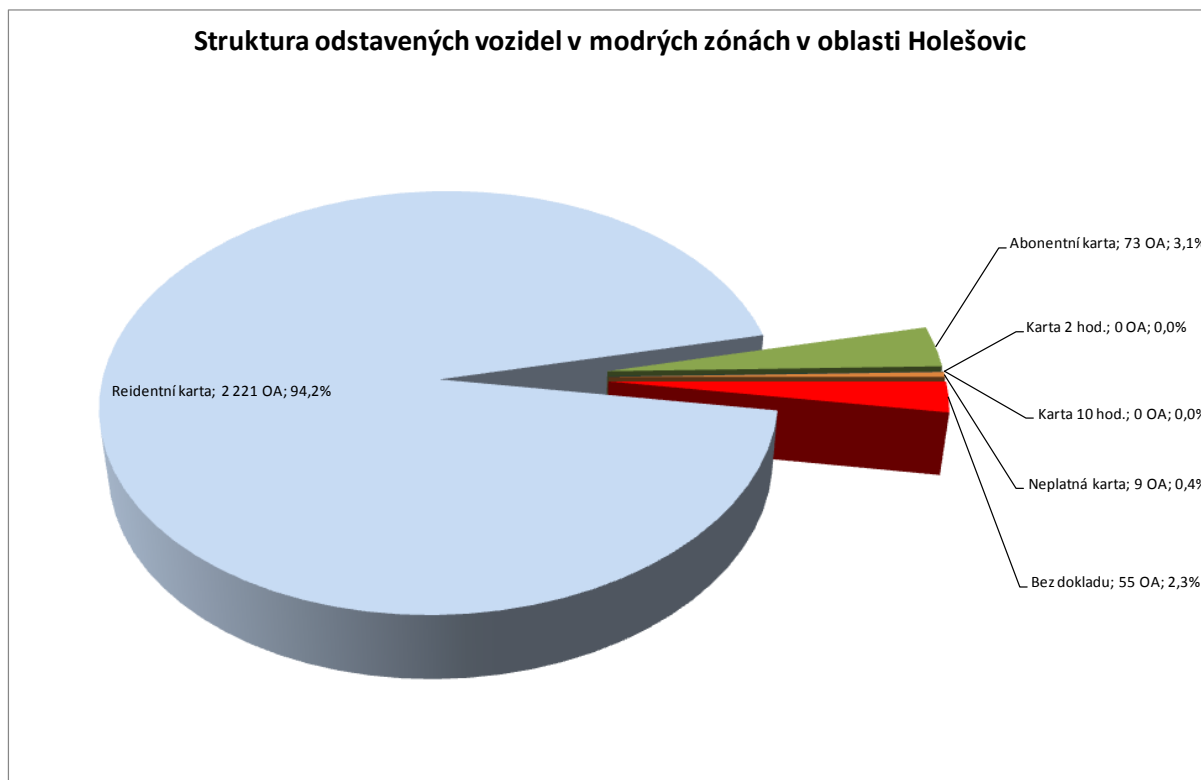
Oblast	Kapacita ZPS (PS)	Počet odstavených vozidel	Obsazenost 2009	Obsazenost 2008
Holešovice	4 122	2 842	68,95%	67,8%
Letná	4 696	5 075	108,07%	102,7%
Praha 7	8 818	7 917	89,78%	86,5%

Jak je zřetelné z výše uvedené tabulky, pokud hodnotíme pouze parkovací kapacity v zóně placeného stání, je situace poněkud horší a na Letné se dostáváme opětovně přes hranici 100 %. Toto je dáno několika faktory:

1. V důsledku různých změn stavebních i dopravně organizačních klesly parkovací kapacity (-18 PS)
2. Zvýšený počet obyvatel se projevil i ve zvýšeném počtu vozidel s parkovací kartou
3. Musí docházet k úniku z kategorie abonentních karet do kategorie rezidentních karet, které jsou mnohonásobně lacinější. Důkazem toho jsou vysoké počty dodávkových automobilů odstavených v noci na Praze 7, přičemž tato vozidla mají platnou parkovací rezidentní kartu.

Výskyt vozidel mimo legální parkovací prostor stále zůstává minimální a to zvláště v porovnání s obdobím před spuštěním ZPS.

5.1.3 Výsledky respektování pravidel ZPS

Výsledky hodnocení respektování pravidel ZPS Praha 7 zůstávají pro noční období nadmíru uspokojivé. Celková hodnota respektování v Holešovicích dosahuje hodnoty 97,28 %. Na Letné je to dokonce 97,32 %. Zde náleží velká pochvala městské policii. V porovnání s rokem 2008 došlo dokonce k nárůstu respektovanosti v průměru o 1,5 %.

5.2 Stanovení a vyhodnocení potřeb rezidentů

Dopravní průzkumy prokázaly, že stávající kapacita místních komunikací je na Letné za hranicemi potřeb rezidentních kategorií. Změna parkovacích kapacit 2009/2008 je minimální. Narostl počet obyvatel, zůstal zachován počet bytových jednotek. Již loni jsme konstatovali, že v podmínkách centrální Prahy nelze zcela přijímat předpoklad, že uživatelé každého bytu vlastní automobil. Reálná potřeba je cca 0,6 OA/ byt.

Pro hodnocení aktuálních parkovacích deficitů, tak zůstávají určující lokální deficity při nočním odstavování na místních komunikacích. Tyto lokální deficity hodnověrněji vyjadřují aktuální stav dopravy v klidu z pohledu potřeb rezidentních skupin a lze je brát v potaz minimální z 5 letého výhledového horizontu.

Oblast	Kapacita PS na místních komunikacích	Počet odstavených OA	Bilance (kapacita - počet OA)	Souhrn lokálních deficitů
HOLEŠOVICE	4 357	2 903	1 454	89
LETNÁ	5 168	5 188	20	392
CELKEM PRAHA 7	9 525	8 091	1 434	481

V roce 2008 vypadaly výsledky lokálních deficitů následovně:

Oblast	Kapacita PS na místních komunikacích	Počet odstavených OA	Bilance (kapacita - počet OA)	Souhrn lokálních deficitů
Holešovice	4 326	2 898	1 429	53
Letná	5 191	5 087	105	232
Celkem Praha 7	9 517	7 985	1 532	285

Lokální deficity naznačují reálnou potřebu parkovacích kapacit v blízkosti bydliště s docházkovou vzdáleností do 100 m. Je zřetelné, že celkové i lokální deficity se v meziročním období zhoršily. ZPS Praha 7 si stále zachovává svou funkčnost, avšak kapacita místních komunikací je již vyčerpána.

5.3 Vytýčení kritických faktorů na současnou dopravu v klidu

Spuštěná ZPS podle dosavadních výsledků prokázala svoji funkčnost a opodstatněnost realizace. To že lokálně přetrvávají dílčí problémy již nedokáže ZPS se svými parametry ovlivnit. Další pokles zatížení území je přípustný pouze pokud by došlo ke změně cenových parametrů za parkovací karty, nebo k takovým stavebním úpravám, které by zvýšily disponibilní parkovací kapacitu. V každém případě došlo k zásadnímu zlepšení a udržení průjezdnosti místních komunikací a to zejména pro složky integrovaného záchranného systému. Rezervy ZPS tak lze hledat spíše v její tarifkaci, nikoliv ve vlastní realizaci.

5.4 Vliv stávající organizace dopravy

Stávající organizace dopravy byla stanovena realizační projektovou dokumentací, podle které byla provedena místní úprava provozu na pozemních komunikacích. ZPS je vyznačena příslušným svislým a vodorovným dopravním značením. Lokálně lze najít dílčí rezervy, které by dokázaly zvýšit kapacitu ZPS, aniž by to bylo na úkor bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích. Komplex dopravního značení je nutno pravidelně kontrolovat a obnovovat, tak aby nevznikaly únikové místa. I proto doporučujeme komplexní revizi místní úpravy na území MČ Praha 7.

5.5 Nekázeň při parkování

Nekázeň při parkování je vyčíslitelná výskytem vozidel stojících v „zákazech“. Těchto případů bylo zjištěno 87 v oblasti Letné a 57 v oblasti Holešovic. Stále lze tvrdit, že ZPS zavedla pořádek s parkujícími vozidly, neboť v roce 2003 bylo zjištěno 942 vozidel na Letné a 148 vozidel v Holešovicích, která byla odstavena v rozporu s dopravními předpisy. Část stávajících přestupků pak jde na vrub místní úpravy, kterou je zapotřebí lokálně precizovat.

Jestliže sečteme vozidla v zákazu s vozidly bez platné PK dospějeme k celkovému počtu 206 OA parkujících v noci na Letné v rozporu s předpisy. To jest 3,9 % všech odstavených vozidel. V roce 2003 to však bylo 16 % odstavených vozidel.

Obdobně pro Holešovice platí, že v rozporu s předpisy bylo odstaveno 101 OA. V poměru ke všem vozidlům to znamená 3,5 % nevhodně parkujících vozidel. V roce 2003 pak podíl nerespektujících vozidel tvořil 4,9 % ze všech vozidel.

6 NÁVRH ŘEŠENÍ, DOPORUČENÍ A ZÁVĚRY:

6.1 Celkové posouzení a vybilancování dopravy v klidu v hodnocených etapách

V kapitole 7.4. byly provedeny aktuální a bilance a byly porovnány s teoretickými normativními hodnotami. Bylo již konstatováno, že spuštěním ZPS se povedlo zásadně zlepšit podmínky pro odstavování vozidel rezidentů v nočním období. Vyčíslené lokální deficity, které nejlépe vystihují místní podmínky jsou oproti stavu před spuštěním ZPS na ¼ úrovni. Pro další výhled bilance dopravy v klidu bude žádoucí:

- **pokusit se lokálně navýšit parkovací kapacitu ZPS celoplošnou kontrolou místní úpravy**
- **ověřit správnost metodiky výdeje parkovacích karet pro „firemní“ vozidla - dodávky**
- nepovolovat novou bytovou výstavbu (včetně půdních vestaveb) bez realizace odstavných stání mimo místní komunikace
- hledat možností realizace nových parkovacích kapacit mimo místní komunikace, případně tuto realizaci podpořit dotačními programy – **zejména vnitrobloky**
- neustupovat ze zavedených pravidel ZPS

6.2 Vyhodnocení změn a vývoj v oblasti DvK od roku 2003

Spuštěním ZPS dosáhla městská část Praha 7 zásadního zlepšení dopravy v klidu v nočním období. Před šesti lety bylo v noci odstaveno na místních komunikacích Prahy 7 v oblasti Letné o 732 vozidel více než byla parkovací kapacita na místních komunikacích. V oblasti Holešovic byla situace zřetelně lepší. Spuštěním ZPS se snížil počet odstavených vozidel o 881 OA, přičemž jen v oblasti Letné činí tento úbytek 735 OA. V současné době je v noci téměř zcela eliminováno parkování v křižovatkách, na přechodech pro chodce, či na chodnících. Počet odstavených vozidel klesl pod a nebo na hranici 100 % vůči disponibilní parkovací kapacitě. Souhrn lokálních deficitů ve výši **392 PS** (oblast Letné) je méně než 8 % parkovacích možností, avšak již začíná být opětovně alarmující.

6.3 Porovnání s rokem 2008

Meziroční změny lze charakterizovat jakožto stagnaci ve vývoji disponibilní parkovací kapacity, mírný nárůst počtu parkujících vozidel na místních komunikacích a další zlepšení respektovanosti.

- Počet parkovacích stání v ZPS klesl o 12 PS. Vzájemné pohyby mezi jednotlivými kategoriemi jsou zanedbatelné.
- Celkový počet vozidel v ZPS stoupl o 107 OA, z toho 102 v oblasti Letné
- Obsazenost ZPS stoupla na 108 % na Letné a 69 % v Holešovicích (103/67 % - 2008)
- Respektovanost modré zóny stoupla na 97,32 % na Letné a 97,28 % v Holešovicích oproti 96,9/95,8 % - 2008
- Stoupá počet vozidel stojících v zákazu, či mimo vyznačené zóny
- Celkově hodnotíme ZPS jako funkční, i když již přeplněnou (Letná)

6.4 Doporučení změn organizace dopravy v klidu v rámci ZPS

Již bylo zmíněno, že ZPS je v zásadě dobře navržena a realizována. Z pohledu nočního období není zapotřebí činit zásadních kroků a změn. Bylo by však žádoucí zvážit některé úpravy, které by přispěly k zlepšení funkčnosti ZPS v denním období. Tyto jsou v současné době v přípravě.

6.5 Doporučení a návrhy na úpravy místní úpravy nebo technického řešení místních komunikací

Na kvalitní místní úpravě velice závisí funkčnost celé ZPS. Svislé a vodorovné dopravní značení musí být neustále monitorováno a případně opravováno. Při provedených místních šetření bylo nalezeno více míst, které by si zasloužily dílčí modifikaci provedené místní úpravy. V příloženém pasportu parkovacích kapacit jsou vyznačena místa, které by bylo žádoucí přehodnotit s ohledem na místní úpravu. Doporučujeme zpracovat komplexní revizi místní úpravy – zejména oblast Letné, která by sloužila k zvýšení parkovací kapacity modré zóny. Tuto revizi by bylo vhodné vykonat ještě v zimních měsících, tak aby při jarním kole obnovy dopravního značení mohla být místní úprava změněná.

6.6 Závěrečný komentář

Před spuštěním ZPS panovaly značné obavy, zdali dokáže skutečně vyřešit obtížnou situaci v dopravě v klidu. Provedené dopravní průzkumy a jejich vyhodnocení zcela jednoznačně prokázaly oprávněnost spuštění zóny placeného stání a její funkčnost. Zásadní poklesy odstavených vozidel, snížení celkové saturace území, zlepšení průjezdnosti místních komunikací a zlepšení průchodnosti chodníků jsou jednoznačnými výsledky ZPS. Velké poděkování náleží pracovníkům městské policie, kteří mají velkou zásluhu na dosažených výsledcích.

ZPS Praha 7 si i po téměř dvou letech uvedení do provozu dokázala udržet vysoký standard respektovanosti. Bohužel, neustále stoupá počet vozidel a tak v oblasti Letné je již ZPS přeplněná. Pokud nedojde k zásadní úpravě regulačních parametrů (ceny nebo podmínky pro výdej parkovacích karet), v horizontu 3 let bude situace obdobná jako před spuštěním ZPS. Jedinou šanci MČ Praha 7 tak zůstává zvyšování disponibilní parkovací kapacity. Toto se jeví jako jediná možnost pro uchování dobrého vztahu mezi rezidenty a radnicí.

Ing. Karel Jarolímek

Ing. Petr Horský